

PVN likumā top svarīgi grozījumi (2/48/18)

Ministru kabinetam izskatīšanai ir iesniegts PVN likuma grozījumu projekts, kurā paredzētas vairākas svarīgas izmaiņas PVN piemērošanas kārtībā un precizējumi.

Grozījumu mērķis ir izpildīt saistības pret ES, ieviešot regulējumu darījumos ar vaučeriem un e-komercijas jomā, saskaņot PVN likuma normas ar Eiropas Savienības Tiesas interpretāciju PVN atbrīvojuma piemērošanai izmaksu pārdales grupas ietvaros veiktajiem darījumiem (DNB bankas un Aviva lietas), noteikt PVN piemērošanu darījumos ar apbūves tiesībām, kā arī precizēt apgrieztās PVN maksāšanas kārtības piemērošanas tvērumu darījumos ar metālizstrādājumiem un izslēgt no tās būvizstrādājumu un sadzīves elektronikas piegādes.

PVN piemērošana vaučeriem

Izpildot Direktīvas 2016/1065 prasības, PVN likumā būs noteikta PVN piemērošanas kārtība darījumos ar vaučeriem. Grozījumu projekts iekļauj likumā jaunas definīcijas terminiem "vaučers," "viens mērķa vaučers" un "vairāku mērķu vaučers," jaunus pantus, kas nosaka PVN piemērošanas kārtību darījumos ar vaučeriem un darījuma apliekamo vērtību, kā arī to, ka regulējumu piemēro pēc 2018. gada izdotiem vaučeriem.

Grozījumu projekta anotācijā Finanšu ministrija uzsver, ka Direktīvas 2016/1065 noteikumi nav attiecināmi uz situācijām, kurās galapatērētājs neizmanto vairāku mērķu vaučeru tā derīguma termiņa laikā un par šādu vaučeru saņemto atlīdzību patur tirgotājs, kā arī tas, ka PVN piemērošana nemainās braukšanas biletēm (taloniem) un mēnešbiletēm, kā arī biletēm uz sporta un kultūras pasākumiem.

Apbūves tiesības piešķiršana

Ar 2017. gada 1. janvāri Civillikuma grozījumi Latvijas tiesību sistēmā ir ieviesuši jaunu tiesību institūtu – apbūves tiesību. Tā ir ar līgumu piešķirta mantojama un atsavināma lietu tiesība, kas nodrošina iespēju apbūves tiesības ieguvējam būvēt nedzīvojamas ēkas vai inženierbūves uz zemes gabala īpašniekam piederošas zemes un lietot tās kā īpašniekam šīs tiesības spēkā esības laikā. Ievērojot PVN likumu, apbūves tiesības nodošana ir pakalpojuma sniegšana, proti, nemateriāla īpašuma (nemateriālo vērtību un tiesību) pārdošana (nodošana). Likumā būs noteikts, ka ar PVN apliekamā vērtība apbūves tiesības piešķiršanas darījumā ir atlīdzība par apbūves tiesības piešķiršanu un ka, izsolē pārdodot apbūves tiesību, ar PVN ir apliekama izsoles cena.

E-komercija

Lai mazinātu administratīvo slogu uzņēmumiem un veicinātu it īpaši mazu un vidēju uzņēmumu iesaisti pārrobežu e-komercijas darījumos, PVN likumā tiks noteikts, ka ar 2019. gada 1. janvāri (līdzīgi, kā tas noteikts PVN direktīvā¹) elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegta pakalpojuma sniegšanas vieta ir pakalpojumu sniedzēja dalībvalstī, ja kopējā pārrobežu darījumu vērtība nepārsniedz 10 000 euro (bez PVN). Tādējādi uzņēmumi, kas sniedz šādus pakalpojumus un nepārsniedz noteikto robežsummu, varēs nereģistrēties īpašā PVN režīma (MOSS) piemērošanai. Tiks papildināts arī likuma 128. pants, norādot, ka nodokļa rēķins izrakstāms saskaņā ar identifikācijas dalībvalsts noteikumiem.

PVN likumu grozīs arī attiecībā uz trešo valstu uzņēmumiem, kuri šobrīd nevar izmantot MOSS režīmu, ja tie kādā dalībvalstī reģistrēti citu apliekamu darījumu veikšanai – 140.¹ panta pirmās daļas 4. punkta definīcijā “PVN maksātājs, kas neveic saimniecisko darbību ES” svītros vārdus “kam nav cita pienākuma būt reģistrētam ES nodokļa maksāšanas vajadzībām.”

Neatkarīga personu grupa

Saistībā ar Eiropas Savienības Tiesas nolēmumu lietā C-326/15 DNB Banka un lietā C-605/15 Aviva, kurā tika norādīts, ka PVN direktīvas noteiktais PVN atbrīvojums izmaksu pārdales grupas ietvaros veiktajiem darījumiem interpretējams šauri, to neattiecinot uz finanšu un apdrošināšanas jomu, PVN likumā tiks iekļauts jauns 52.¹ pants, nosakot šaurāku atbrīvojuma piemērošanu gan attiecībā uz darbības veidiem, gan grupas dalībniekiem (varēs būt tikai iekšzemes reģistrēti PVN maksātāji). Turklāt neatkarīgai personu grupai ir jāinformē VID par grupas izveidi un dalībniekiem, iesniedzot paziņojumu brīvā formā un pievienojot rakstveida vienošanos par pakalpojumiem, ko neatkarīgā personu grupa sniedz saviem dalībniekiem.

Īpašā apgrieztās PVN maksāšanas kārtība

Tā kā Eiropas Komisija nav piešķirusi atļauju Latvijai ieviest apgrieztās PVN maksāšanas kārtību būvizstrādājumu, sadzīves elektronisko iekārtu un sadzīves elektriskās aparatūras piegādēm, tiks noteikts, ka apgrieztās PVN maksāšanas kārtību būvizstrādājumu un sadzīves elektronikas nozarē piemēro tikai līdz 2019. gada 31. decembrim.

Ar Padomes 2018. gada 2. oktobra lēmumu Latvijai ir piešķirta atļauja piemērot apgrieztās PVN maksāšanas kārtību melno un krāsaino metālu pusfabrikātu piegādei. Šobrīd PVN likuma 143.⁴ pants nosaka, ka apgrieztās PVN maksāšanas kārtību piemēro metāлизstrādājumu piegādei un ar to saistītiem pakalpojumiem. Lai saskaņotu šī panta tvērumu ar direktīvas 199.a panta 1. punkta “j” apakšpunkta tvērumu, grozīs likuma 143.⁴ pantu, nosakot preču kategorijas, kam ar 2019. gada 1. janvāri piemēros apgrieztās PVN maksāšanas kārtību, un izslēdzot pakalpojumus.

Turpmāk informēsim lasītājus par svarīgākajām izmaiņām sīkāk.

¹ Ar 2019. gada 1. janvāri stājas spēkā grozījumi Direktīvā 2006/112/EK, kas darījumiem ES teritorijā nosaka robežvērtību 10 000 euro apmērā, kuru nepārsniedzot, tādu pakalpojumu, uz ko var attiecināt īpašo PVN režīmu elektroniskajiem pakalpojumiem, piegādes vieta ir pakalpojumu sniedzēja dalībvalstī.